

Sygn. akt I ACa 79/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 maja 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Ewa Popek (spr.)
Sędzia:	SA Ewa Lauber-Drzazga
Sędzia:	SA Zbigniew Grzywaczewski
Protokolant	stażystka Katarzyna Furmanowska

po rozpoznaniu w dniu 14 maja 2014 r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa Zakłady (...) D. Z., (...) Spółki jawnej w K. L.

przeciwko J. P.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 23 października 2013 r. sygn. akt IX GC 132/13

I. oddala apelację;

II. zasądza od powoda Zakłady (...) D. Z., (...) Spółki jawnej w K. L. na rzecz pozwanego J. P. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 79/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 października 2013 roku Sąd Okręgowy oddalił powództwo Zakładów (...) D. Z., (...) Spółki Jawnej w K. przeciwko J. P. o zapłatę kwoty 262.633,69 zł oraz zasądził od powoda Zakładów (...) D. Z., (...) Spółki Jawnej w K. L. na rzecz pozwanego J. P. kwotę 7.217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy wskazał na następujące ustalenia i motywy rozstrzygnięcia.

W dniu 15 czerwca 2012 roku pozwany podjął się transportu towaru powoda z jego siedziby do odbiorcy na terenie Turcji (dokument CMR nr (...)). W dniu 17 czerwca 2012 roku pozwany realizując przyjęte przez siebie zlecenie z własnej winy na terenie Rumunii uszkodził transportowany towar. W wyniku uszkodzenia towaru z winy przewoźnika na powoda decyzją Powiatowego Lekarza Weterynarii w S. nałożony został nakaz zniszczenia przewożonego przez

pozwanego towaru pod rygorem natychmiastowej wykonalności. W związku ze zniszczeniem przez pozwanego towaru powoda i decyzją Powiatowego Lekarza Weterynarii w S. powód wystawił notę obciążeniową na kwotę 64.091,87 EUR tytułem zniszczenia powierzonego towaru i kwotę 1.215,78 zł tytułem utylizacji uszkodzonego towaru. Wobec braku spłaty należności powód wystąpił z niniejszym powództwem.

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o powołane dowody z dokumentów, uznając je za wiarygodne, ponieważ ich treść i autentyczność nie była kwestionowana przez żadną ze stron procesu.

W ocenie Sądu Okręgowego powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy wskazał, że stosownie do treści art. 471 k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Przytoczony przepis statuuje tzw. odpowiedzialność kontraktową, która ma miejsce przy spełnieniu łącznie następujących przesłanek odpowiedzialności: 1) istnienia po stronie wierzyciela szkody w postaci uszczerbku majątkowego, 2) niewykonania lub nienależytego wykonania przez dłużnika zobowiązania, 3) związku przyczynowego między faktem niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, a szkodą. Szkada przy odpowiedzialności kontraktowej z art. 471 k.c. ma charakter wyłącznie majątkowy i stanowi ubytek w sferze materialnej konkretnej osoby rozumiany jako zmniejszenie jej aktywów lub zwiększenie jej pasywów. Przepis art. 471 k.c. nie wprowadza żadnych szczególnych kwalifikacji wadliwości zachowania się dłużnika, a zatem co do zasady wywołuje tę odpowiedzialność każde, chociażby najłżejsze uchybienie zobowiązaniu przez dłużnika i to niezależnie od tego, na czym miałyby ono polegać, co oznacza, że chodzi o każdą rozbieżność, która wystąpi pomiędzy prawidłowym spełnieniem świadczenia, czyli zgodnym z treścią zobowiązania i uwzględniającym wymagania art. 354 k.c., a rzeczywistym zachowaniem się dłużnika (J. Dąbrowa, System prawa cywilnego, t. III, cz. I, s. 764). W myśl art. 472 k.c. jeżeli ze szczególnego przepisu ustawy albo z czynności prawnej nie wynika nic innego, dłużnik odpowiedzialny jest za niezachowanie należytej staranności. Do pociągnięcia do odpowiedzialności *ex contractu* danej osoby konieczne jest ustalenie, iż między jej zachowaniem (działaniem lub zaniechaniem), a faktem powstania szkody istnieje adekwatny związek przyczynowy, który zachodzi wtedy, gdy szkoda jest normalnym i naturalnym następstwem konkretnego zachowania (art. 361 § 1 k.c.). Ciężar udowodnienia źródła odpowiedzialności kontraktowej - ważnej umowy oraz wyżej wskazanych przesłanek tej odpowiedzialności co do zasady spoczywa na wierzycielu.

Sąd Okręgowy podniósł, że strony łączyła umowa przewozu (art. 774 k.c.). Pozwany nie kwestionował, że w czasie wykonywania usługi doszło do zdarzenia drogowego, w efekcie którego powstała szkoda w przewożonym towarze. Powód nie udowodnił jednak wysokości szkody, ponieważ nota księgowa nie jest dowodem poniesienia szkody przez powoda. Powód nie przedstawił żadnego dokumentu źródłowego świadczącego o wysokości poniesionej przez niego szkody. Sąd nie jest zobowiązany do zarządzenia dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. Sąd nie jest także zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Faktów, z których wywodzone jest dochodzone roszczenie (tworzących prawo podmiotowe) powinien dowieść powód. Rozkład ciężaru dowodów ma w postępowaniu cywilnym znaczenie wówczas, gdy istotne fakty nie zostaną udowodnione. Wówczas konsekwencje procesowe tego ponosi strona, na której dowód spoczywał (wyrok SN z dnia 4 stycznia 2008 roku, I UK 223/07, LEX nr 442836).

W ocenie Sądu Okręgowego nie można przyjąć, iż pozwany uznał żadaną przez powoda kwotę. Powód przedstawił na tę okoliczność dwa dokumenty prywatne, jednak zostały one podpisane przez pracowników pozwanego, a nie przez samego pozwanego. Natomiast jak wynika z odpisu (wydruku) z (...) pozwany prowadzi działalność gospodarczą jednoosobowo i nie działa poprzez pełnomocników. Pozwany wskazał, że nikomu nie udzielał pełnomocnictwa do reprezentowania go w ustaleniach z powodem.

Mając powyższe ustalenia i rozważania na uwadze Sąd Okręgowy oddalił powództwo jako nieudowodnione co do wysokości (art. 471 k.c. w zw. z art. 6 k.c.). Rozstrzygnięcie o kosztach procesu Sąd Okręgowy wydał w oparciu o treść art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w całości oraz zarzucając naruszenie prawa procesowego: 1) art. 167 k.p.c. poprzez uznanie wniesionej przez pozwanego odpowiedzi na pozew za skuteczną; 2) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, polegające na uznaniu nieudowodnienia powództwa w oparciu o art. 471 k.c. w zw. z art. 6 k.c. Wskazując na te zarzuty powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 262.633,69 zł oraz kosztów procesu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Lublinie do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje: apelacja powoda nie jest zasadna.

Zarzut naruszenia art. 167 k.p.c. nie zasługuje na uwzględnienie.

Przewodniczący Wydziału zarządzeniem z dnia 9 kwietnia 2013 roku zobowiązał pozwanego do złożenia w terminie dwutygodniowym odpowiedzi na pozew na piśmie. Przewodniczący Wydziału nakazał jednocześnie udzielić pozwanemu stosownych pouczeń w trybie art. 206 § 2 k.p.c. i art. 207 § 6 k.p.c. (k.30). W wykonaniu tego zarządzenia pozwanemu doręczono zobowiązanie do złożenia odpowiedzi na pozew w terminie dwutygodniowym, jednakże nie udzielono pouczeń o treści art. 206 § 2 k.p.c. i art. 207 § 6 k.p.c. (vide: pismo z dnia 28 maja 2013 roku k. 36). Wskazane zobowiązanie zostało doręczone pozwanemu w dniu 31 maja 2013 roku (dowód doręczenia k. 38). Termin dwutygodniowy do złożenia odpowiedzi na pozew upływał w dniu 14 czerwca 2013 roku. Pozwany złożył odpowiedź na pozew w dniu 20 czerwca 2013 roku (data nadania w urzędzie pocztowym - koperta k. 47). Pozwany usprawiedliwił przekroczenie terminu podnosząc, że w dniu 15 maja 2013 roku przeszedł zabieg usunięcia zaćmy i jaskry, a w dniu 14 maja 2013 roku przeszedł zabieg chirurgiczny. Pozwany złożył dokumenty, z których wynikało, że istotnie w dniu 15 maja 2013 roku przeszedł zabieg usunięcia zaćmy (k.42-44, 45), złożył także zaświadczenie z dnia 2 lipca 2013 roku, z którego wynika, że w dniu 14 czerwca 2013 roku był poddany zabiegowi chirurgicznemu (k.52). W opisanych okolicznościach zarzut naruszenia art. 167 k.p.c. jest chybiony. Pozwany, działał na etapie składania odpowiedzi na pozew bez profesjonalnego pełnomocnika (ustanowił radcę prawnego swoim pełnomocnikiem dopiero w dniu 2 lipca 2013 roku k. 50). Pozwany nie został pouczony o treści art. art. 206 § 2 k.p.c. i art. 207 § 6 k.p.c., nie może więc ponosić negatywnych konsekwencji złożenia odpowiedzi na pozew z przekroczeniem terminu zakreślonego przez Przewodniczącego Wydziału. Dodatkowo podnieść należy, że w obecnym stanie prawnym sąd odwoławczy bierze pod uwagę naruszenie przepisów prawa procesowego pod uwagę tylko na zarzut. Powód nie powoływał się zaś w apelacji na naruszenie art. 207 § 6 i 7 k.p.c.

Zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. jest bezzasadny.

W odpowiedzi na pozew pozwany nie kwestionował zasady swojej odpowiedzialności, kwestionował natomiast wysokość kwoty dochodzonej pozwem, podnosząc, że z załączonych do pozwu dokumentów nie wynika, w jakiej wysokości powód poniósł faktyczną szkodę. Sąd Okręgowy trafnie zatem rozważył, czy powód udowodnił wysokość poniesionej szkody i prawidłowo ocenił materiał dowodowy, dochodząc do słusznych wniosków, że, powód nie przedstawił dowodów pozwalających na ustalenie tej wysokości.

Sąd Okręgowy trafnie uznał, że nota księgowa, na którą powoływał się powód nie może stanowić dowodu świadczącego o wysokości szkody. Jest to dokument prywatny, sporządzony przez powoda, nie odnoszący się do dokumentów źródłowych, nie przedstawiający żadnego wyliczenia szkody, podstaw do ustalenia widniejącej na nim kwoty stanowiącej równowartość zniszczonego towaru. Żaden z dowodów nie potwierdza także poniesienia przez powoda wydatków na utylizację w kwocie 1.215,78 zł. Sąd Okręgowy trafnie także miał na uwadze, że nie ma dowodów pozwalających na ustalenie, że pozwany uznał roszczenie powoda w wysokości dochodzonej w pozwie. Dwa

dokumenty prywatne (zobowiązanie spłaty z k. 13-14 i pismo z dnia 7 marca 2013 roku z k. 16) nie zostały podpisane przez pozwanego. Jak wynika z prawidłowych ustaleń Sądu Okręgowego, których apelujący nie kwestionuje, pozwany prowadzi działalność gospodarczą jednoosobowo i nie działa poprzez pełnomocników. Pozwany wskazał, że nikomu nie udzielał pełnomocnictwa do reprezentowania go w ustaleniach z powodem. Nie ma żadnych danych pozwalających na przyjęcie, że K. P. podpisany pod zobowiązaniem z k. 13-14 i M. P. podpisana pod pismem z dnia 7 marca 2013 roku, składając oświadczenia zawarte w tych dokumentach, działali z upoważnienia pozwanego. Pozwany zaprzeczył takim okolicznościom. Argumenty odnoszące się do zastosowania art. 120 § 2 k.p. podniesione przez powoda podniesione w piśmie z dnia 21 stycznia 2014 roku mogą świadczyć o zasadzie odpowiedzialności pozwanego, nie pozwalają natomiast przyjąć, że powód udowodnił wysokość poniesionej szkody.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Apelacyjny uznając, że zaskarżony wyrok jest prawidłowy, na podstawie art. 385 k.p.c., oddalił apelację powoda jako bezzasadną.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny postanowił mając na uwadze wynik postępowania odwoławczego oraz art. 98 § 1 k.p.c., w związku z art. 391 § 1 k.p.c. Apelacja powoda została oddalona w całości. W związku z tym, nie znajdując podstaw do zastosowania art. 102 k.p.c., Sąd Apelacyjny zasądził od powoda na rzecz pozwanego koszty postępowania odwoławczego w kwocie 5.400 zł, stanowiące koszty zastępstwa procesowego, określone zgodnie z § 6 pkt 7 w związku z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.